

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 2Tos/79/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5921010376
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marcela Malatká
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5921010376.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marcely Malatkej a sudcov Mgr. Anny Mihálikovej a JUDr. Adriany Gallovej, prejednal na neverejnom zasadnutí konanom dňa 19. januára 2022 sťažnosť odsúdeného H. S. proti uzneseniu Okresného súdu Ružomberok, sp.zn. 1Nt/50/2021 zo dňa 1.12.2021, a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného H. S. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Samosudca Okresného súdu Ružomberok uznesením, sp.zn. 1Nt/50/2021 zo dňa 1.12.2021 rozhodol podľa § 411 ods. 1 Tr. por. a § 9 ods. 2, ods. 4 písm. a) Zákona č. 475/2005 Z.z. tak, že návrh odsúdeného H. S., nar. X.X.XXXX v P., toho času vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Ružomberok, na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody z ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Martin, sp.zn. 1T/5/2021 zo dňa 15.2.2021, právoplatným dňa 19.3.2021, vo výmere 2 (dva) roky a trestným rozkazom Okresného súdu Martin, sp.zn. 0T/80/2019 zo dňa 23.8.2019, právoplatným dňa 23.8.2019, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 1Tos/31/2020 zo dňa 31.3.2020 vo výmere 2 (dva) roky, zamietla.

Svoje rozhodnutie okresný súd odôvodnil v podstate s poukazom na nasledovné:

Odsúdený H. S. si aktuálne vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky so zaradením do stredného stupňa stráženia, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Martin, sp.zn. 1T/5/2021 zo dňa 15.2.2021, právoplatným dňa 9.3.2021. Následne si bude vykonávať trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky so zaradením do stredného stupňa stráženia, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Martin, sp.zn. 0T/80/2019 zo dňa 23.8.2019, právoplatným dňa 23.8.2019, v spojení s uznesením Okresného súdu Martin, sp.zn. 0T/80/2019 zo dňa 11.2.2020 a v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 1Tos/31/2020 zo dňa 31.3.2020, právoplatným dňa 31.3.2020.

Odsúdený H. S. písomným podaním doručeným Okresnému súdu Ružomberok dňa 27.10.2021 požiadal o zmenu stupňa stráženia z ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia na ústav na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Návrh odsúdený zdôvodnil s poukazom na jeho správanie počas výkonu trestu odňatia slobody, uvedomil si nesprávnosť svojho predchádzajúceho konania, pričom oľutoval všetky zlé veci, ktorých sa v minulosti dopustil. Počas výkonu trestu odňatia slobody bol preradený z diferenciačnej podskupiny „C“ do podskupiny „B“ z dôvodu plnenia účelu trestu a jeho prioritnou snahou je čím skôr sa dostať domov k rodine, ktorej sa chce venovať, pomáhať im a vynahradiť im čas, ktorý s nimi nebol.

Na verejnom zasadnutí konanom o návrhu odsúdeného na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody odsúdený využil zákonné právo a k veci odmietol vypovedať.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Ružomberok, kde si odsúdený aktuálne vykonáva trest odňatia slobody v strednom stupni stráženia okrem iného vyplynulo, že H. S. bol v minulosti 24-krát súdne trestaný, z toho 11-krát bol vo výkone trestu odňatia slobody. Aktuálne má nariadené dva tresty odňatia slobody, každý vo výmere 2 roky, na výkon ktorých bol zaradený do stredného stupňa stráženia. Predpokladaný koniec trestu má stanovený na deň 21.11.2023. Počas doterajšieho výkonu trestu spočiatku k trestnej činnosti nezastával kritický postoj. Postupom času však tento postoj upravil a zmenil ho na kritický. Z dôvodu plnenia programu zaobchádzania bol dňa 18.12.2020 preradený z diferenciačnej skupiny „C“ na „B“. V tomto čase mu bola udelená druhá disciplinárna odmena, no v krátkom čase po jej udelení sa dopustil disciplinárneho previnenia, za čo mu bol uložený aj disciplinárny trest. Od jeho uloženia sa nedopustil žiadnych porušení interných predpisov, jeho správanie bolo na požadovanej úrovni, povinnosti si plnil. Počas celého výkonu trestu bol 3-krát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný bol 1-krát. Bol pracovne zaradený, pracovné povinnosti si plnil k spokojnosti. Záverom riaditeľ ÚVTOS Ružomberok konštatoval, že odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody plní program zaobchádzania v oblasti zaraďovanie do práce, aktivít vo voľnom čase a vzťahov s vonkajším svetom. V oblasti edukácie plní stanovené ciele len čiastočne. Participácia a snaha odsúdeného plniť program zaobchádzania je na dobrej úrovni. Po jeho prípadnom preradení do ústavu na výkon trestu s nižším stupňom stráženia a nasledovnom stanovení nového programu zaobchádzania je predpoklad, že proces resocializácie by mohol v jeho prípade napredovať, a preto riaditeľ ÚVTOS Ružomberok konštatoval, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na zmenu spôsobu výkonu trestu, a preto sa jeho preradenie odporúča.

Z odpisu z registra trestov na odsúdeného H. S. vyplýva, že tento bol doposiaľ 25-krát súdne trestaný. Podľa § 411 ods. 1, 2 Tr. por., o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje na verejnom zasadnutí súd, v ktorého obvode sa trest odňatia slobody vykonáva, na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo odsúdeného alebo aj bez takého návrhu. O návrhu rozhodne súd najneskôr do 60 dní od jeho doručenia. Pred rozhodnutím o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody sa musí odsúdený vyslychnuť.

Podľa § 9 ods. 1, 2 Zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov, o zmene spôsobu výkonu trestu rozhoduje súd podľa osobitného predpisu. Ak odsúdený zaradený do ústavu s vyšším stupňom stráženia plní program zaobchádzania, môže mu súd zmeniť spôsob výkonu trestu preradením do ústavu s nižším stupňom stráženia; to neplatí pre odsúdeného na doživotný trest.

Podľa § 9 ods. 4 písm. a) citovaného zákona, odsúdený môže podať návrh o zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody preradením len do ústavu s nižším stupňom stráženia po vykonaní tretiny trestu, ak bol zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 11 citovaného zákona, zaobchádzanie s odsúdeným je súhrn aktivít, ktorých účelom je diferencovaným spôsobom zabezpečiť výkon práv a povinností podľa tohto zákona, podporovať a rozvíjať zmysel pre zodpovednosť, dodržiavanie zákonov a spoločenských noriem, pozitívne osobnostné vlastnosti, úctu k iným, sebaúctu a pozitívny vzťah k rodine. Pri zaobchádzaní s odsúdeným sa dbá aj na obmedzovanie nepriaznivých vplyvov väzenského prostredia.

Podľa § 3 ods. 3, 6 citovaného zákona, vo výkone trestu sa podporujú aj rovnaké postoje a schopnosti, ktoré odsúdenému pomôžu pri opätovnom zaradení do spoločnosti a rešpektovaní právneho poriadku. Na zvýšenie účinnosti výkonu trestu sa vykonáva vnútorná diferenciácia a vytvárajú sa špecializované oddiely.

Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení a z vykonaných dôkazov dospel súd k záveru, že odsúdený H. S. nespĺňa podmienky na prípadnú zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody.

Na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody je potrebné splniť základné podmienky, ktoré musia byť splnené kumulatívne (súčasne). Len v prípade ich splnenia možno pristúpiť k preradeniu odsúdeného do ústavu s nižším stupňom stráženia. Odsúdený H. S. spĺňa iba prvú podmienku a tou je uplynutie času. Druhá podmienka predpokladá, že odsúdený plnením svojich režimových a pracovných povinností počas aktuálneho výkonu trestu preukázal polepšenie do takej miery, že jeho účel možno dosiahnuť aj výkonom trestu v nižšom stupni stráženia. Ako vyplynulo z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Ružomberok, odsúdený má doposiaľ udelené tri odmeny, na druhej strane bol 1-krát disciplinárne potrestaný. Celkovo vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 4 roky. Nemožno obísť skutočnosť, že v prípade odsúdeného ide o osobu, ktorá už bola v minulosti opakovane trestaná, z tohto 11-krát bol vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselnú trestnú činnosť. Aj v súdnej veci bol odsúdenému uložený trest odňatia slobody

s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu. Benefit v podobe podmieneného odsúdenia odsúdený nevyužil, dopustil sa úmyselnej trestnej činnosti, preto následne došlo k premene „podmienky“. S prihliadnutím na povahu a závažnosť spáchanej trestnej činnosti, bohatú kriminálnu minulosť odsúdeného, jeho postoj na verejnom zasadnutí, súd dospel k záveru, že odsúdený nespĺňa podmienky na prípadné preradenie, a preto súd jeho návrh ako nedôvodný zamietol. Proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť odsúdený H. S. ihneď po jeho vyhlásení priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí. Zhlásenú sťažnosť odsúdený ani následne nezdôvodnil.

Prokurátor sa k sťažnosti odsúdeného písomne nevyjadril.

Krajský súd v Žiline na podklade podanej sťažnosti v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého uznesenia, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo. Pri skúmaní prihliadol i na chyby, ktoré sťažnosťou vytýkané neboli a ktoré by mohli spôsobiť nesprávnosť sťažnosťou napadnutého rozhodnutia. Následne zistil, že sťažnosť odsúdeného H. S. bola podaná v zákonom stanovenej lehote, oprávneným subjektom, avšak nie je dôvodná.

Krajský súd primárne uvádza, že okresný súd v súdnej veci postupoval dôsledne, v súlade s ustanovením § 2 ods. 10 Tr. por. Povinnosť vyplývajúca z citovaného ustanovenia, teda povinnosť zistiť skutkový stav veci náležite a v takej kvalite, aby o ňom nevznikli dôvodné pochybnosti, platí aj pre rozhodovanie o ktorejkoľvek otázke, ktorú treba v trestnom konaní riešiť. Náležite teda musí byť zistené aj to, či odsúdený spĺňa zákonné podmienky pre rozhodnutie o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody, konkrétne, či odsúdený má vykonanú príslušnú časť trestu odňatia slobody a súčasne, či odsúdený plní program zaobchádzania. Z týchto zistení je potom potrebné vychádzať pri rozhodnutí.

Vo veci konajúcejmu súdu prvého stupňa nemožno vytknúť žiadne pochybenie v konaní, ktoré predchádzalo vyhláseniu napadnutého uznesenia. Konajúci súd prvého stupňa zároveň dokazovaním na verejnom zasadnutí vytvoril dostatočný skutkový základ pre rozhodnutie o návrhu odsúdeného na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody. Rozhodol vecne správne a zákonne, keď návrh odsúdeného H. S. na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody z ústavu so stredným stupňom stráženia na ústav s minimálnym stupňom stráženia zamietol. Krajský súd sa preto v týchto smeroch stotožňuje s presvedčivým a správne odôvodneným rozhodnutím prvostupňového súdu a v podrobnostiach naň odkazuje, nakoľko rozhodnutia súdu prvého stupňa a nadriadeného sťažnostného súdu tvoria jednotu a pri existencii správneho a podrobne zdôvodneného rozhodnutia súdu prvého stupňa sťažnostný krajský súd nevidí dôvod v tomto svojom rozhodnutí znovu opakovať správne dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa. Úlohou sťažnostného súdu, po preskúmaní vecnej správnosti a zákonnosti napadnutého rozhodnutia, ako aj konania ktoré mu predchádzalo, je ďalej reagovať na sťažnostné námietky odsúdeného.

Krajský súd na úvod pripomína, že odsúdený H. S. si aktuálne vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený za spáchanie prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), g) Tr. zák. trestným rozkazom Okresného súdu Martin, sp.zn. 0T/80/2019 zo dňa 23.8.2019, právoplatným dňa 23.8.2019, v spojení s uznesením Okresného súdu Martin, sp.zn. 0T/80/2019 zo dňa 11.2.2020 a v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 1Tos/31/2020 zo dňa 31.3.2020, právoplatným dňa 31.3.2020. Odsúdený má predpokladaný koniec tohto trestu dňa 21.2.2023. Kontinuálne odsúdený po výkone tohto trestu odňatia slobody nastúpi výkon súhrnného trestu odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Martin, sp.zn. 1T/5/2021 zo dňa 15.2.2021, právoplatným dňa 9.3.2021, za pokračovací prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), g), ods. 2 písm. b) Tr. zák. Predpokladaný koniec tohto ďalšieho trestu má odsúdený plánovaný na deň 21.11.2023 (z dôvodu zápočtu pred tým vykonaného trestu odňatia slobody do tohto súhrnného trestu odňatia slobody).

Podľa § 9 ods. 4 písm. a) Zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody, odsúdený môže podať návrh o zmenu spôsobu výkonu trestu preradením len do ústavu s nižším stupňom stráženia po vykonaní tretiny trestu, ak bol zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 9 ods. 2 vyššie uvedeného zákona, ak odsúdený zaradený do ústavu s vyšším stupňom stráženia plní program zaobchádzania, môže mu súd zmeniť spôsob výkonu trestu preradením do ústavu s nižším stupňom stráženia, to neplatí pre odsúdeného na doživotný trest.

Ako vyplýva z vyššie citovaných zákonných ustanovení, u odsúdeného súd môže rozhodnúť o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody z vyššieho do nižšieho stupňa stráženia, ak má vykonanú príslušnú časť trestu a súčasne odsúdený vo vyššom stupni stráženia musí plniť program zaobchádzania. Aj keď odsúdený H. S. má vykonanú príslušnú časť trestu odňatia slobody pre vyhovie jeho žiadosti, odsúdený nespĺňa ďalšiu zákonnú podmienku, ktorá musí byť splnená kumulatívne (súčasne) a síce, odsúdený vo vyššom (strednom) stupni stráženia plní program zaobchádzania len čiastočne, ako to vyplýva zo správy ústavu na výkon trestu odňatia slobody vypracovanej pre potreby tohto konania. Konkrétne odsúdený v oblasti edukácie plní stanovené ciele čiastočne (program zaobchádzania plní v oblastiach zaraďovanie do práce, aktivít vo voľnom čase a vzťahov s vonkajším svetom). U odsúdeného boli zistené aj ďalšie skutočnosti, pre ktoré sú tu vážne pochybnosti, že odsúdený bude program zaobchádzania plniť v nižšom, a to minimálnom stupni stráženia. Okresný súd správne poukázal na početné odsúdenia H. S., ako to vyplýva z odpisu z registra trestov a rovnako tak správne poukázal na početné výkony nepodmienečného trestu odňatia slobody odsúdeným doposiaľ. Odsúdenému už v minulosti bol uložený a vykonával si trest odňatia slobody v minimálnom stupni stráženia, no výkon trestu odňatia slobody v minimálnom stupni stráženia si u neho dostatočne nespĺnil svoj účel a nevedol k jeho náležitej prevýchove a náprave, keď odsúdený ďalej opakovane páchal úmyselnú trestnú činnosť majetkovej povahy a bol mu opakovane ukladaný a vykonával si nepodmienečný trest odňatia slobody v strednom stupni stráženia. Aj z hodnotenia aktuálneho výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody odsúdeným ústavom na výkon trestu odňatia slobody je zrejmé, že odsúdený z dlhodobejšieho hľadiska sa nedokáže správať na požadovanej úrovni (a to v prísnejšom strednom stupni stráženia), keď po získaní disciplinárnej odmeny mu bola zmenená diferenciačná skupina z „C“ na „B“ a po získaní ďalšej disciplinárnej odmeny už v diferenciačnej skupine „B“ bol disciplinárne potrestaný z dôvodu nielen verbálneho, ale aj fyzického konfliktu s iným odsúdeným. Krajský súd potom uzatvára, že odsúdený nespĺňa zákonné podmienky na rozhodnutie o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody preradením z ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, a je teda plne na mieste rozhodnutie o zamietnutí jeho návrhu na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený ani v rámci podanej sťažnosti neuviedol žiadne také relevantné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu vecne správneho a zákonného rozhodnutia okresného súdu.

Krajský súd na záver poznamenáva, že ústav v rámci podanej správy na odsúdeného v súvislosti s týmto konaním uviedol, že u odsúdeného odporúča jeho preradenie do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. V tejto súvislosti však krajský súd považuje za potrebné poznamenať, že súd nie je viazaný odporúčaním ústavu. Nakoľko bolo nepochybne tak okresným, ako aj krajským súdom zistené, že odsúdený nespĺňa zákonné podmienky pre zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody v zmysle jeho návrhu, neprichádza do úvahy iné ako zamietavé rozhodnutie súdu. Krajský súd tiež považuje za potrebné uviesť, že záverečné odporúčanie ústavu na preradenie odsúdeného do minimálneho stupňa stráženia ani nemá oporu v predchádzajúcich konštatovaniach ústavu v správe, keď v správe ústav výslovne uvádza, že odsúdený len čiastočne preukazuje splnenie podmienok na zmenu spôsobu výkonu trestu. Ak odsúdený v prísnejšom strednom stupni stráženia ohľadne programu zaobchádzania v oblasti edukácia plní stanovené ciele len čiastočne, u odsúdeného aktuálne nemožno očakávať plnenie stanoveného programu zaobchádzania v miernejšom minimálnom stupni stráženia.

Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd sťažnosť odsúdeného H. S. ako nedôvodnú postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietol.

Senát rozhodol pomerom hlasov 3 za a 0 proti.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.